

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/30/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3621201370
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Čupková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2023:3621201370.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Beáty Čupkovej a sudkýň JUDr. Viery Škultétyovej a JUDr. Zuzany Slušnej v spore žalobcu A. B. C., A., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XXX, XXX XX D., právne zastúpeného: Advokátska kancelária VEIS LEGAL, s.r.o. so sídlom Farská 8, 949 01 Nitra, IČO: 53 027 591 proti žalovanému: D. E. F. F. so sídlom E. F. F. XXX, XXX XX E. F. F., IČO: XX XXX XXX, zastúpená starostom obce G. G., právne zastúpenému: AK GARANT PARTNER Legal s.r.o. so sídlom Einsteinova 21, 851 01 Bratislava, IČO: 36 856 380, o neplatnosť odvolania žalobcu z funkcie riaditeľa školy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Partizánske, č. k. 5C/39/2021-130 zo dňa 8. novembra 2022 takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalovaný **m á** proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zamietol žalobu a žalovanému priznal nárok voči žalobcovi na náhradu trov konania vo výške 100 %, o ktorých výške rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej vyšší súdny úradník samostatným uznesením. Rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobca sa žalobou domáhal neplatnosti odvolania žalobcu z funkcie riaditeľa školy na tom základe, že žalovaný ako zriaďovateľ Základnej školy s materskou školou E. F. F. vymenoval žalobcu dňa 31.12.2010 na základe menovacieho dekrétu do funkcie riaditeľa školy od 01.01.2011. Dňa 31.12.2015 bol žalobca na základe menovacieho dekrétu žalovaného vymenovaný do funkcie riaditeľa na funkčné obdobie do 31.12.2020. Dňa 04.06.2019 bol žalobcovi doručený list žalovaného zo dňa 21.05.2019 označený ako skončenie pracovného pomeru výpoveďou podľa § 63 ods.1 písm. e) zákona č. 311/2001 Z. z. V nadväznosti na výpoveď bol žalobcovi dňa 07.06.2019 žalovaným doručený list zriaďovateľa označený ako odvolanie z funkcie riaditeľa podľa § 3 ods. 8 písm. a) zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Žalovanému žalobca oznámil, že trvá na ďalšom zamestnávaní a poukázal na absolútnu neplatnosť odvolania žalobcu z funkcie riaditeľa školy zo dňa 05.06.2019. Na základe vykonaného dokazovania súd prvej inštancie dospel k záveru, že žaloba žalobcu nie je dôvodná. Súd prvej inštancie uviedol, že odvolanie z funkcie riaditeľa školy je jednostranným právnym úkonom smerujúcim ku vzniku, zmene alebo zániku tých práv, ktoré právne predpisy s takýmto prejavom spájajú (§ 34 Občianskeho zákonníka). Pre určitosť a zrozumiteľnosť sa v ňom vyžaduje, aby v ňom bola uvedená funkcia, z ktorej sa zamestnanec odvoláva a deň, ktorým sa z nej odvoláva. V odvolaní zo dňa 05.06.2019 je uvedená zrozumiteľne funkcia, z ktorej bol žalobca odvolaný – riaditeľ H. I. J. K. I. E. F. F. ako aj dátum, ku ktorému sa žalobca odvoláva z funkcie, t. j. k 10.06.2019. Jednostranný právny úkon urobený zriaďovateľom – odvolanie z funkcie riaditeľa školy pre svoju formálnu platnosť nevyžaduje uvedenie dôvodov a je potrebné ho vykladať aj ako prejav vôle smerujúci k zániku práva,

ktoré právny predpis s takýmto prejavom spája, teda pre jeho platnosť je postačujúca jeho určitosť a zrozumiteľnosť, ktorých naplnenie je dané uvedením konkrétneho ustanovenia, ktoré priamo dáva oprávnenie zriaďovateľovi odvolať riaditeľa školy. V danom prípade išlo o § 3 ods. 8 písm. a) zákona č. 596/2003 Z.z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve, ktorý uvádza, že zriaďovateľ môže riaditeľa školy odvolať na návrh rady školy. Návrh na jeho odvolanie podala rada školy zriaďovateľovi, ktorá jednomyseľne všetkými deviatimi členmi sa uzniesla uznesením č. 4 dňa 06.05.2019, že zriaďovateľovi predloží návrh na odvolanie žalobcu z funkcie riaditeľa H. I. J. K. I. E. F. F. s odôvodnením, za ktoré rada školy považovala najmä: niekoľkonásobné a opakované porušovanie pracovnej disciplíny, opakované písomné sťažnosti zamestnancov školy na riaditeľa školy, šikanózne a diskriminačné správanie voči svojim zamestnancom, ktoré u nich vyvoláva bolesti hlavy, poruchy spánku a koncentrácie, strach zo zlyhania, stratu sebaistoty, chronickú únavu, depresie, žalúdočné problémy a v dvoch prípadoch aj nervové zrútenie (K. L. M. 19.11.2018, N. C. 02.05.2019), psychické prenasledovania, znevažovanie pedagogických zamestnancov pred kolektívom počas pracovných porád, ohováranie a rozširovanie klebiet o svojich zamestnancoch, neustále kritizovanie svojich zamestnancov, upozorňovanie na drobné chyby, ktoré sú ale u iných zamestnancoch prehliadané, pripisovanie si zásluh za prácu svojich zamestnancov, nespravodlivé udeľovanie odmien svojim zamestnancom. Petíciu podpísalo 30 zo 40-ich zamestnancov a porušenie pracovnej disciplíny zistil osobne starosta obce ako zriaďovateľ. Zápisnica obsahuje dôvody na odvolanie aj výsledok hlasovania a uznesenie, ktorým sa uzniesla rada školy podať zriaďovateľovi návrh na odvolanie riaditeľa H. I. J. K. I. E. F. F.. Podľa názoru súdu je odvolanie riaditeľa školy v súlade s § 3 ods. 8 písm. a) v spojení s § 24 ods. 5 písm. c) zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve v platnom znení, teda odvolanie ako jednostranný právny úkon je dostatočne zrozumiteľný a určitý, teda je platný. V odôvodnení sa súd vysporiadal s námietkou žalobcu, že dôvody na odvolanie neboli dané, s ktorou sa nestotožnil, nakoľko pokiaľ 30 zamestnancov zo 40-ich bolo nespokojných s riadením školy žalobcom, išlo o vážny signál, ktorý poukazoval nato, že riadenie školy žalobcom nebolo v poriadku, nešlo o ojedinelé zlyhanie zamestnanca školy, ale o takmer celý kolektív či už pedagogických alebo nepedagogických zamestnancov, ktorí vyjadrili hromadne svoju nespokojnosť, čo nebolo možné ignorovať, tiež porušenie pracovnej disciplíny zo strany žalobcu bolo preukázané dokazovaním v konaní sp. zn. 10Cpr/47/2019-380, keď Okresný súd Nové Mesto nad Váhom rozhodoval o neplatnosti výpovede žalobcu, v ktorom bolo konštatované porušenie pracovnej disciplíny žalobcom.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Podľa tvrdení žalobcu sa konajúci súd nedostatočným spôsobom vysporiadal so zásadným tvrdením žalobcu, že v čase odvolania žalobcu neexistovali skutočné a zákonom predpokladané dôvody na odvolanie žalobcu z funkcie riaditeľa školy. Súd prvej inštancie skutkový stav vyhodnotil výlučne len na základe predloženej petície zamestnancov školy, s ktorej obsahom sa bez potreby ďalšieho, resp. akéhokoľvek dokazovania a overenia pravdivosti v plnom rozsahu stotožnil. Súd odignoroval podstatnú námietku žalobcu, že v petícii uvádzané skutočnosti týkajúce sa nedostatkov riadenia zo strany žalobcu ako riaditeľa školy sú nepravdivé. Ak by súdy v rámci rozhodovacej praxe odobrili taký nezákonný spôsob odvolania riaditeľa školy z jeho funkcie tak, ako v danom prípade, úplne sa vytráca a popiera opodstatnenie zákonného postavenia Štátnej školskej inšpekcie, ktorú si v tomto prípade svojvoľne a protizákonne privlastnil žalovaný, ktorý v skutočnosti nemal záujem na tom, aby bola petícia objektívne prešetrovaná. Uviedol, že krivé obvinenia a nepravdivé skutočnosti uvádzané v petícii zamestnancov vo vzťahu k žalobcovi sa vo všetkých bodoch jednoznačne týkali úrovne pedagogického riadenia. Je preto absolútne nepochybné, že orgánom s právomocou na prejednanie a prešetrovanie tejto petície nie je rada školy ani žalovaný, ale práve Štátna školská inšpekcia. Tieto žalobcom tvrdené rozhodujúce skutočnosti boli zo strany súdu v odôvodnení napadnutého rozsudku absolútne odignorované. Za absolútne neprípustný považoval procesný postup súdu, ktorým súd prvej inštancie za účelom odôvodnenia svojho rozsudku v časti zistenia skutkového stavu doslovne prevzal text z odôvodnenia neprávoplatného rozhodnutia iného súdu vo veci neplatnosti skončenia pracovného pomeru. Namietal, že súd nedôvodne vychádzal z rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č. k. 10Cpr/47/2019-380

zo dňa 15.06.2021, ktorý pozmenil v neprospech samotného žalobcu. Paradoxom konania súdu je skutočnosť, že neprávoplatným rozsudkom bolo žalobe žalobcu o neplatnosť skončenia pracovného pomeru vyhovieť. V podanom odvolaní žalobca namietal, že bolo porušené jeho právo na spravodlivý proces, nakoľko odôvodnenie napadnutého rozsudku nie je dostatočné, súd sa absolútne nevysporiadal so zásadnými námietkami a argumentmi žalobcu, čoho následkom je nesprávnosť a arbitrárnosť

napadnutého rozsudku. Z hľadiska naliehavého právneho záujmu súdu vytýkal, že súd sa nedostatočne vysporiadal s jeho tvrdením, že z hľadiska jeho ďalšieho pracovného uplatnenia má samotný určujúci výrok o neplatnosti odvolania z funkcie absolútne zásadný význam. Súd sa nevysporiadal s tvrdením žalobcu, že požadované určenie je pre žalobcu absolútne kľúčové. Pokiaľ sa žalobca po nadobudnutí právoplatnosti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č. k. 10Cpr/47/2019-380 vráti naspäť na H. I. J. K. I. E. F. F. alebo sa v budúcnosti bude chcieť uchádzať o miesto riaditeľa inej školy, prípadne o inú funkciu spojenú s riadením, tak vždy bude v negatívnom zmysle konfrontovaný práve s jeho odvolaním z funkcie riaditeľa školy, ktoré má vo svojom pracovnom spise a ktoré je bezpochyby nezákonné. Odôvodneniu rozhodnutia tiež vytýkal, že sa súd nevenoval nemenej zásadnému tvrdeniu žalobcu, podľa ktorého k odvolaniu žalobcu z funkcie riaditeľa školy došlo nielen spôsobom, ktorý je v rozpore so zákonom, ale aj bez akejkoľvek účasti žalobcu, resp. bez možnosti žalobcu vyjadriť sa, resp. brániť sa voči nepodloženým, nepravdivým a nepreukázaným tvrdeniam týkajúcim sa jeho osoby. Absentuje tiež zrozumiteľné vysvetlenie, prečo súd neprihliadol na žalobcom citovaný rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/265/2011 zo dňa 18.09.2012, v ktorom Najvyšší súd SR prezentoval právny názor týkajúci sa obdobného prípadu neplatnosti odvolania žalobcu z funkcie riaditeľa školy. Uviedol, že odôvodnenie návrhu rady školy v tomto prípade doslovne korešponduje s odôvodnením petície zamestnancov školy, ktorá bola nezákonným spôsobom „prešetrená“ starostom žalovaného. Žalobca má za to, že ak dôvody na odvolanie žalobcu z funkcie riaditeľa školy uvádzané v návrhu rady školy neboli preukázané v riadnom konaní (pred oprávneným orgánom), následne neboli riadne preskúmané v sporovom konaní v rámci riadneho dokazovania, tak potom nemôžu byť tieto dôvody podkladom pre platné odvolanie žalobcu z funkcie riaditeľa školy. Záverom podaného odvolania žalobca uviedol, že ako nezákonne odvolaný riaditeľ má právo domáhať sa vyslovenia neplatnosti odvolania z funkcie riaditeľa školy, pokiaľ je zjavné, že nielen odvolanie bolo podané nezákonne, ale aj konanie predchádzajúce odvolaniu nebolo v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi.

3. Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalovanému priznal náhradu trov odvolacieho konania. K primárnemu dôvodu zamietnutia žaloby pre jej neprípustnosť žalovaný uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáha určenia právnej skutočnosti, ktorej sa v zmysle § 137 písm. d) CSP žalobca môže domáhať iba výlučne v prípadoch, keď to vyplýva z osobitného predpisu. Takýto právny základ však žalobca k svojej žalobe nemá. Zamietnutie žaloby z dôvodu, že takáto žaloba je neprípustná, nie je možné považovať za odmietnutie spravodlivosti, ako sa snaží žalobca prezentovať. Žalobca má rešpektovať právo a aby bol v spore teoreticky úspešný, musí uplatňovať svoj nárok hmotnoprávne a procesnoprávne v súlade so zákonom. K sekundárnemu dôvodu zamietnutia žaloby, t. j. neexistencie naliehavého právneho záujmu žalovaný uviedol, že zákon prípusť žaloby o určenie právnej skutočnosti neviaže na existenciu právneho záujmu. Preto argumentáciu žalobcu v tomto smere považuje za zmaťočnú. K terciárnemu dôvodu na zamietnutie žaloby – dodržanie hmotnoprávných podmienok odvolania žalobcu žalovaný uviedol, že z dôkazov založených v súdnom spise vyplýva, že rada školy predložila zriaďovateľovi riadny návrh na odvolanie žalobcu, ktorý obsahoval odôvodnenie. Pokiaľ sa žalobca odvoláva

na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/265/2011, tento rozsudok na súdenu vec nie je aplikovateľný, nakoľko predmetom rozhodovania najvyššieho súdu nebolo odvolanie na základe aplikácie § 3 ods. 8 písm. a) zákona č. 596/2003 Z. z., ale odvolanie z funkcie riaditeľa školy v zmysle § 3 ods. 7 písm. b), c) zákona č. 596/2003 Z. z.. Uviedol, že odvolanie riaditeľa školy je výkonom práv orgánov územnej samosprávy a súdy môžu preskúmať iba splnenie zákonných podmienok. Pokiaľ sa rada školy na základe jej dostupných informácií rozhodla podať návrh na odvolanie žalobcu z funkcie riaditeľa školy a tento návrh obsahoval dôvody, je zákonné právo zriaďovateľa školy z funkcie riaditeľa školy riaditeľa odvolať.

4. Žalobca v duplike vyprecizoval argumentáciu k svojmu tvrdeniu, že má na požadovanom určení neplatnosti odvolania žalobcu z funkcie riaditeľa školy naliehavý právny záujem.

5. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 379 a § 380 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné potvrdiť ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP.

6. V právnej praxi (napríklad rozhodnutie dovolacieho súdu sp. zn. 4Cdo/56/2009, ale aj množstvo iných rozhodnutí) je jednoznačne ustálené, že nedostatok naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení je dôvodom na zamietnutie žaloby bez toho, aby sa súd zaoberal vecou v jej merite. Tento nedostatok bráni zaoberať sa vecou z hľadiska opodstatnenosti uplatneného nároku. V prípade, pokiaľ súd dospeje k záveru o nedostatku naliehavého právneho záujmu žalobcu na požadovanom určení, nie je dôvod sa vecou zaoberať z hľadiska opodstatnenosti či neopodstatnenosti žaloby.

7. V danom prípade súd prvej inštancie uviedol, že v zmysle ust. § 137 písm. d) CSP je žaloba o určenie právnej skutočnosti prípustná len v prípade, ak to vyplýva z osobitného predpisu. Súd prvej inštancie správne uvádza, že žaloba o určenie právnej skutočnosti je prípustná iba za predpokladu, že jej prípustnosť vyplýva z právneho predpisu, najmä z hmotného práva a žalobný návrh znejúci na určenie právnej skutočnosti, ktorý z osobitného predpisu nevyplýva, je potrebné považovať za vadný a nie je mu možné vyhovieť. V odôvodnení svojho rozhodnutia správne definuje pojem právna skutočnosť. Uvádza, že v danom prípade sa žalobca domáha neplatnosti odvolania z funkcie riaditeľa školy, pričom sa hodlá domáhať aj ďalších nárokov ako náhrady nemajetkovej ujmy. Napriek vecnému prieskumu žaloby, je zmätočné odôvodnenie, že aj keby súd posúdil žalobu podľa § 137 písm. c) CSP, čo sa v danom prípade nestalo, žalobca by nepreukázal naliehavý právny záujem na určení neplatnosti odvolania z funkcie, lebo žalobca bol vymenovaný do funkcie do 31.12.2020, teda v čase podania žaloby dňa 09.11.2021 mu funkčné obdobie už uplynulo a táto funkcia je v súčasnosti obsadená inou osobou, teda jeho právne postavenie by sa určovacím výrokom súdu vôbec nezmenilo a požadované určenie by viedlo len k rozmnožovaniu sporov – ako je uplatnenie nemajetkovej ujmy a podobne. Zmätočným je aj odôvodnenie v časti, v ktorej sa súd zaoberá naliehavým právnym záujmom pri žalobách na určenie právnej skutočnosti, avšak bez vecnej súvislosti s preskúmanou vecou. Napriek zmätočnému odôvodneniu možno usudzovať, že súd prvej inštancie vychádzal z existencie naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení, keďže pristúpil k vecnému posúdeniu opodstatnenosti uplatnenej žaloby.

8. S prihliadnutím na odvolacie námietky odvolací súd z hľadiska posúdenia otázky naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení v danom súdnom spore poukazuje na to, že súdna prax akceptuje žaloby o určenie neplatnosti odvolania z funkcie, napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Cdo/170/2020 zo dňa 31.05.2022, ako aj uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/4/2020 zo dňa 27.08.2020, v ktorom rozhodnutí sa výslovne uvádza, že naliehavý právny záujem na určení neplatnosti odvolania z funkcie riaditeľa je daný v zásade vždy. Dovolací súd dopĺňa, že nie je vylúčené, že v určitých prípadoch môžu existovať špecifické okolnosti, ktoré vylúčia existenciu naliehavého právneho záujmu na takomto určení. Za situácie, keď žiadna právna norma nelimituje dobu uplatnenia takéhoto určenia, rozhodne nemôže byť takouto okolnosťou skutočnosť, že k uplatneniu určenia neplatnosti odvolania z funkcie došlo až po určitej dobe od odvolania a taktiež okolnosť, že predmetná funkcia je už obsadená. Účelom požadovaného určenia neplatnosti odvolania z funkcie, ktorý vo svojej podstate logicky determinuje i existenciu naliehavého právneho záujmu, môže byť nielen snaha naďalej vykonávať pôvodnú funkciu, ale i nemateriálna satisfakcia alebo satisfakcia vo forme náhrady nemajetkovej ujmy. Odvolací súd preto v súvislosti s námietkou ohľadne naliehavého právneho záujmu zastáva názor, že napriek tomu, že doba funkcie riaditeľa v čase žaloby uplynula (funkčné obdobie malo trvať do 31.12.2020), žalobca má naliehavý právny záujem na požadovanom určení v zmysle ust. § 137 písm. c) CSP.

9. V posudzovanej veci žalovaný dňa 05.06.2019 odvolal žalobcu z funkcie riaditeľa Základnej školy s materskou školou v zmysle § 3 ods. 8 písm. a) zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

10. Zastávať funkciu riaditeľa školy a zotrvať vo funkcii riaditeľa školy nie je nárokom vyplývajúcim z pracovnoprávných vzťahov, kedy Zákonník práce chráni práva zamestnancov, napr. pri výpovedi danej z pracovného pomeru alebo okamžitom skončení pracovného pomeru, kedy dochádza ku skončeniu pracovného pomeru; pri odvolaní z funkcie riaditeľa školy sa nekončí pracovnoprávny vzťah. Právo zotrvať vo funkcií založenej menovaním nie je súčasťou ani základných práv upravených v druhej hlave Ústavy SR.

11. Odvolací súd sa stotožňuje so súdom prvej inštancie v právnom názore, že odvolanie z funkcie riaditeľa školy je jednostranným právnym úkonom smerujúcim k vzniku, zmene alebo zániku tých práv,

ktoré právne predpisy s takýmto prejavom spájajú (§ 34 Občianskeho zákonníka). Pri odvolaní z funkcie riaditeľa školy podľa § 3 ods. 8 písm. a) zákona č. 596/2003 Z. z., teda na návrh rady školy, nie je nevyhnutné, aby priamo v listine, ktorou zriaďovateľ odvoláva riaditeľa školy z funkcie, boli citované dôvody, ktoré uviedla rada školy v návrhu na odvolanie riaditeľa z funkcie. Uvedenie dôvodov sa v listine, ktorou dochádza k odvolaniu z funkcie riaditeľa, nevyžaduje. Pre platnosť jednostranného právneho úkonu odvolania riaditeľa školy z funkcie v tomto prípade (okrem splnenia všeobecných požiadaviek na právne úkony podľa § 34 a nasl. Občianskeho zákonníka) postačuje, ak v ňom zriaďovateľ uvedie, že riaditeľa odvoláva na návrh rady školy (postačuje odkaz na ust. § 3 ods. 8 písm. a) zákona č. 596/2003 Z. z.). Zákon č. 596/2003 Z. z. v § 3 ods. 8 písm. a) neustanovuje žiadne ďalšie požiadavky na odvolanie riaditeľa školy z funkcie.

12. Vo vzťahu k návrhu rady školy na odvolanie riaditeľa školy z funkcie ust. § 24 ods. 5 písm. c) zákona č. 596/2003 Z. z. naopak vyžaduje, aby tento návrh bol odôvodnený, to znamená, že postačuje, keď je odôvodnený návrh rady školy, samotné odvolanie riaditeľa školy zriaďovateľom (ak ide o odvolanie na návrh rady školy) už nevyžaduje iné vecné odôvodnenie než odkaz na návrh rady školy.

13. Rada školy je iniciatívny poradný samosprávny orgán, ktorý presadzuje verejné záujmy a záujmy žiakov, rodičov, pedagogických zamestnancov a ostatných zamestnancov v oblasti výchovy a vzdelávania, plní funkciu verejnej kontroly, posudzuje a vyjadruje sa k činnosti škôl, školských zariadení, orgánov miestnej štátnej správy, orgánov obcí a samosprávnych krajov podľa § 24 ods. 1 zákona č. 596/2003 Z. z..

14. Z dokazovania, ktoré vykonal súd prvej inštancie, vyplynulo, že návrh na odvolanie žalobcu podala rada školy zriaďovateľovi, ktorá sa na zasadnutí rady školy konanej dňa 06.05.2019 uzniesla, že predloží žalovanému návrh na odvolanie žalobcu z funkcie riaditeľa tejto základnej školy a materskej školy. Za prijatie uznesenia č. X hlasovalo 9 z 9 prítomných členov. Návrh rady školy obsahuje vymedzenie dôvodov pre odvolanie žalobcu.

15. Rada školy, obecná školská rada a územná školská rada sú podľa § 24 ods. 1 zákona č. 596/2003 Z. z. iniciatívne a poradné samosprávne orgány, ktoré vyjadrujú a presadzujú verejné záujmy a záujmy žiakov, rodičov, pedagogických zamestnancov a ostatných zamestnancov v oblasti výchovy a vzdelávania. Plnia funkciu verejnej kontroly, posudzujú a vyjadrujú sa k činnosti škôl, školských zariadení, orgánov miestnej štátnej správy, orgánov obcí a samosprávnych krajov z pohľadu školskej problematiky. Rada školy predkladá návrh na odvolanie riaditeľa alebo sa vyjadruje k návrhu na odvolanie riaditeľa; návrh na odvolanie riaditeľa predkladá vždy s odôvodnením (§ 24 ods. 5 písm. c) zákona č. 596/2003 Z. z.). Je tak zrejmé, že rada školy má právo zákonom predpokladaným spôsobom podať zriaďovateľovi návrh na odvolanie riaditeľa školy. Dôvody pre návrh rady školy na odvolanie riaditeľa zákon nedefinuje. Zriaďovateľ školy má fakultatívnu možnosť návrh rady školy na odvolanie riaditeľa školy akceptovať.

16. Návrh rady školy na odvolanie riaditeľa nemôže byť prejavom svojvôle tohto samosprávneho orgánu a aj samosprávny kolektívny orgán je povinný dodržiavať zákon. Ak zákon č. 596/2003 Z. z. v § 24 ods. 5 písm. c) vyžaduje, aby návrh rady školy na odvolanie riaditeľa bol odôvodnený, bolo by zrejším obchádzaním zákona, ak by rada školy v návrhu uviedla také dôvody, ktoré sú úplne irelevantné (s výkonom funkcie riaditeľa vôbec nesúvisia) alebo ktoré v skutočnosti neexistujú. Povinnosťou súdu bolo preskúmať, či dôvody uvedené v návrhu rady školy na odvolanie žalobcu z funkcie riaditeľa boli relevantné a skutočné. Odvolací súd zdôrazňuje, že pre platnosť návrhu rady školy na odvolanie riaditeľa školy, v ktorom je uvedených viacero dôvodov tak, ako v danom prípade, postačuje danosť jedného z nich.

17. Návrh rady školy na odvolanie žalobcu vychádzal z petície zamestnancov H. I. J. K. I. M. E. F. F., ktorá bola podpísaná tridsiatimi zamestnancami z celkového počtu štyridsať. Petíciou podpísaní zamestnanci žiadali zriaďovateľa o odvolanie žalobcu. Dôvody pre odvolanie žalobcu spočívali: 1. šikanózne a diskriminačné správanie voči svojím zamestnancom, ktoré u nich vyvoláva bolesti hlavy, poruchy spánku a koncentrácie, strach zo zlyhania, stratu sebaistoty, chronickú únavu, depresie, žalúdočné problémy a v dvoch prípadoch aj nervové zrútenie (K. L. M. - 19.11.2018, N. C. - 02.05.2019), 2. neodôvodnené a nerovné zaobchádzanie

so svojimi zamestnancami a ich psychické prenasledovanie, 3. znevažovanie pedagogických zamestnancov pred kolektívom počas pracovných porád, 4. ohováranie a rozširovanie klebiet o svojich zamestnancoch, 5. neustále kritizovanie svojich zamestnancov, 6. upozorňovanie na drobné chyby, ktoré sú ale u iných zamestnancoch prehlíadané, 7. pripisovanie si zásluh za prácu svojich zamestnancov, 8. nespravodlivé udeľovanie odmiem svojim zamestnancom.

18. Ako vyplýva zo zápisnice zo zasadnutia rady školy konanej dňa 06.05.2019, starosta obce informoval členov rady školy, že riaditeľ školy porušil pracovnú disciplínu niekoľkokrát, na čo bol aj disciplinárne upozornený. Konkrétne porušenia pracovnej disciplíny sú zaznamenané v predmetnej zápisnici. Členovia rady školy sa podľa obsahu zápisnice zhodli, že považujú obsah predloženej petície za mimoriadne závažný

a so znepokojením prijali informáciu o aktuálnej situácii v škole. Petíciu ako aj ostatné dokumenty považujú za dôveryhodné a zakladajúce dôvody pre odvolanie riaditeľa z funkcie, za ktoré popri vymenovaných dôvodoch v petícii zamestnancov považovali aj niekoľkonásobné a opakované porušovanie pracovnej disciplíny a opakované písomné sťažnosti zamestnancov školy na riaditeľa školy. Tieto skutočnosti, dokumenty, podklady, petície a diskusie boli podkladom pre návrh na hlasovanie o tom, že rada školy predloží zriaďovateľovi návrh na odvolanie riaditeľa, o ktorom návrhu hlasovalo 9 z 9 prítomných členov rady školy. Dôvody na odvolanie žalobcu obsiahnuté v návrhu rady školy boli dostatočne vážnymi dôvodmi na prejavenie nespokojnosti rady školy ako samosprávneho orgánu s pôsobením riaditeľa školy, ktoré malo formu návrhu na jeho odvolanie. Odvolací súd preto súhlasí s názorom súdu prvej inštancie, že dôvody na odvolanie napriek námietke žalobcu boli dané.

19. V odvolacom konaní sa žalobcovi nepodarilo spochybníť záver súdu prvej inštancie, ktorý uviedol, že pokiaľ 30 zamestnancov zo 40 bolo nespokojných s riadením školy žalobcom, išlo o vážny signál, ktorý poukazoval na to, že riadenie školy žalobcom nebolo v poriadku, nešlo o ojedinelé zlyhania zamestnanca školy, ale o takmer celý kolektív či už pedagogických alebo nepedagogických zamestnancov, ktorí vyjadrili hromadne svoju nespokojnosť s riadením školy žalobcom a takéto podanie nebolo možné ignorovať, tiež porušenie pracovnej disciplíny zo strany žalobcu bolo preukázané dokazovaním pred Okresným súdom Nové Mesto nad Váhom v konaní pod sp. zn. 10Cpr/47/2019. Aj keď žalobca v podanom odvolaní namietal, že súd pri rozhodovaní vychádzal z nepravoplatného rozhodnutia súdu v inej veci, odvolací súd vychádzal zo zápisnice o pojednávaní, z ktorej vyplýva, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi, a to aj nepravoplatným rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č.k. 10Cpr/47/2019

zo dňa 15.06.2021, pričom zo zápisnice vyplýva, že k žiadnym listinným dôkazom neboli zo strany účastníkov žiadne pripomienky, žalobca ani žalovaný nemali návrh na doplnenie dokazovania, preto je nedôvodná námietka žalobcu, že neexistovali skutočné a zákonom predpokladané dôvody na odvolanie žalobcu z funkcie riaditeľa školy. Nedôvodná je námietka žalobcu, že súd v tejto otázke skutkový stav vyhodnotil bez dokazovania a overenia pravdivosti petície zamestnancov školy.

20. Vo vzťahu k námietke žalobcu, že súd odobril nezákonný spôsob odvolania riaditeľa školy, ktorým sa vytráca opodstatnenie zákonného postavenia Štátnej školskej inšpekcie ako jediného orgánu, ktorý je v zmysle § 13 ods. 1 zákona č. 596/2003 Z. z. oprávnený prešetrovať petície, odvolací súd uvádza, že táto námietka dôvodná nie je. Žalobca opomína, že v danom prípade zriaďovateľ akceptoval návrh rady školy na odvolanie riaditeľa. Dôvodom pre odvolanie riaditeľa školy nebola petícia podpísaných zamestnancov základnej školy s materskou školou, ale návrh rady školy, ktorý z uvedenej petície vychádzal.

21. Možno dať za pravdu žalobcovi, že právomoc Štátnej školskej inšpekcie prešetrovať, posudzovať a prijímať rozhodnutia o petícii je explicitne formulovaná v ust. § 13 ods. 1 zákona č. 596/2003 Z. z. Štátna školská inšpekcia je nezávislý orgán štátnej správy v školstve, ktorú riadi hlavný školský inšpektor, ktorý má v zmysle § 12 písm. f) zákona č. 596/2003

Z. z. právo predkladať zriaďovateľovi po zistení závažných nedostatkov návrh na odvolanie riaditeľa. V posudzovanom prípade došlo k odvolaniu z funkcie riaditeľa školy podľa § 3 ods. 8 písm. a) zákona č. 596/2003 Z. z. (fakultatívna možnosť zriaďovateľa odvolať riaditeľa aj na návrh rady školy) a nie podľa § 3 ods. 7 písm. e) zákona č. 596/2003 Z. z., podľa ktorého zriaďovateľ obligatórne riaditeľa odvolá na návrh hlavného školského inšpektora. V súvislosti s touto námietkou odvolací súd poukazuje na tvrdenia samotného žalobcu, ktorý uvádza, že k nezákonnému odvolaniu žalobcu z funkcie riaditeľa školy došlo po predložení petície rade školy a následnom prijatí návrhu rady

školy na odvolanie žalobcu, t. j. nie petícia, ale návrh rady školy, ktorý bol zriaďovateľom pre odvolanie riaditeľa akceptovaný, bol skutočnosťou majúcou za následok odvolanie žalobcu z funkcie.

22. Žalobca súdu prvej inštancie vytýkal arbitrárnosť napadnutého rozsudku, nakoľko mal za to, že odôvodnenie napadnutého rozsudku nie je dostatočné, súd sa absolútne nevysporiadal so základnými námietkami a argumentmi žalobcu. K týmto námietkam odvolací súd uvádza, že ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva uvádza, že súdy musia v rozsudku jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, musia sa zaoberať najdôležitejšími argumentmi vznesenými stranami sporu (účastníkmi konania) a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (pozri napr. Garcia Ruiz v. Španielsko, Vetrenko v. Moldavsko). Pod vplyvom judikatúry ESLP a Ústavného súdu SR aj Najvyšší súd SR vo svojich rozhodnutiach zaujal stanovisko, že medzi práva strany civilného procesu/účastníka konania na zabezpečenie spravodlivej ochrany jej práv a právom chránených záujmov patrí nepochybne aj právo na spravodlivý proces a že za porušenie tohto práva treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Podľa názoru odvolacieho súdu námietky žalobcu, že odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu je arbitrárne, nie sú opodstatnené. Súd prvej inštancie zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, z hľadiska ktorých vec meritórne posúdil. Súd prvej inštancie podrobne a presvedčivo odôvodnil, z čoho pri rozhodovaní vychádzal, keď dospel k záveru, že odvolanie riaditeľa ako jednostranný právny úkon je dostatočne zrozumiteľný a určitý, je platný, z ktorých dôvodov žalobu ako nedôvodnú zamietol.

23. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny.

24. Aj v odvolacom konaní mal žalovaný plný úspech, preto mu odvolací súd v súlade s ust. § 396 ods. 1, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP priznal proti neúspešnému odvolateľovi (žalobcovi) nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne (rovnako ako o výške náhrady trov konania pred súdom prvej inštancie) súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

25. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).